

Príbeh Nikolaja je rovnako originálny ako príbeh každého jedného bezdomovca z Moskvy, ktoré som vám už opísal. Ten Nikolajov je príbehom človeka s ešte nezašpinenými očami srdca, ktoré ešte dokážu vidieť, čo my už vidieť schopní nie sme, príbeh človeka, ktorý neoslepol, ako sme mnohí z nás svojmu srdcu dobrovoľne dovolili oslepnúť.

Nikolaja som stretával častejšie v dome Sestier Matky Terezy, ale ako zvyčajne, nebolo veľa času porozprávať sa osobne. Až na tábore pre bezdomovcov, ktoré pre nich organizovali sestry. Už od prvého dňa za mnou prichádzal a prosil ma o rozhovor. Hovoril: „Páter, potrebujem pochopiť tak veľa zo svojho života a cítim, že vy mi môžete pomôcť.“ A tak keď sa konečne našiel čas, započúval som sa do príbehu jeho života s veľkým záujmom.

Prvou otázkou a v podstate najzásadnejšou bola: „Povedzte mi, páter Robert, prečo sa o mňa Boh tak stará, čo to všetko, čo sa deje v mojom živote na každom kroku, má znamenať? Veď ja nie som nikto, chápate, nikto. Prečo toľko starostlivosti?“ Hovorím mu: „A čo sa také deje v tvojom živote, Nikolaj?“

„Poviem vám len niečo z toho všetkého, čo sa udialo... Tak napríklad pred nedávnom som šiel na svojom aute po ceste a v jednom momente, keď som potreboval preradiť na prevodovke na ďalšiu rýchlosť, nešlo to. Ako som sa snažil, tak som sa snažil, nešlo to. A tak som bol prinútený pozrieť sa na to. Otočil som hlavu smerom k prevodovke a pokračoval v preradovaní. Keď sa mi to za necelú minútku podarilo, spokojne som otočil hlavu späť smerom na cestu celý rád, že sa to predsa len podarilo. No v momente ako som sa pozrel na cestu pred sebou, zdúpnal som od

hrôzy. Ako to už pri podobných situáciách býva, počas mojej opravy prevodovky druhá ruka za volantom nechcene zaviedla moje auto do protismeru. A aby toho nebolo ešte málo, spoza rohu obrovskej budovy z ľavej uličky sa v tom istom momente vyrútilo na mňa obrovské auto – nejaký džíp zbohatlíkov, ktorý šiel tak rýchlo, že sa už nestíhal zaradiť do svojho jazdného pruhu a vynieslo ho to do protismeru. Keby som spokojne šiel vo svojom pruhu, nestihol by som absolútne zareagovať a džíp by sa zarezal hlboko do môjho auta akurát z mojej strany. Jemu by sa samozrejme nič nestalo, trošku by si poškrábal nárazník vpredu, no ja na svojom autíčku by som určite neprežil, alebo ostal na vozíčku? Kto vie... Keď to autisko len tak prefrčalo s obrovskou rýchlosťou okolo mňa, zostal som ako zamrznutý... Ešte šťastie, že v tú chvíľu naozaj nešlo nijaké auto oproti... Pomaličky som sa presunul do svojho pruhu a hlboko vydýchol. Nikdy pred tým a ani nikdy potom mi také niečo moja prevodovka neurobila. Veď som autoopravár. No povedzte mi, páter Robert, prečo sa o mňa Boh tak stará? Veď to nemôže byť len taká náhoda... Príliš seriózna náhoda.“ – opýtal sa ma nakoniec Nikolaj - Koľa.

„Hm... Nieкто by povedal: „To si mal poriadne šťastie! To tak býva, vieš? Niekedy ho máš a niekedy nie.“ – ale ja si myslím, že ťa asi Boh ešte potrebuje, preto ťa zachránil...“ – odvetil som Nikolajovi. „No ale prečo ja? Ako môže mňa úbohého alkoholika, ktorý prepil skoro všetko, ktorý si toho tak veľa nevážil, ako môže mňa potrebovať?“ – s bolesťou a úprimnosťou v hlase ticho dodal Koľa. „No keď sa tak pozerám na tvoju rozbitú hlavu, Koľa, Bohu sa akosi nedarí ochrániť ťa v každej situácii.“ – len tak som podotkol ukazujúc na jeho veľkú krvácajúcu ranu na hlave, ktorú mu sestry stále ošetrovali. „To nie, za to Boh nemôže! To môj kamarát – dal som mu šoférovať na mojom aute len nedávno a aj som mu hovoril: „Nechod' tak rýchlo, to nie je bezpečné, spomal'!“ – no nepočúval ma – predbiehal ako blázon v rýchlosti, asi aby ukázal, aký je super šofér. Hlupák. No a keď sa podujal na husársky kúsok – tesne pred zákrutou obehnúť veľa áut, nestihol samozrejme zareagovať, keď sa spoza zákruty vyrútil priamo oproti nám tirák – obrovské nákladné auto. Nemali sme nijakú šancu – vleteli sme pod neho.

Policajti a záchranári, ktorí nás nakoniec ledva ledva vytiahli z totálne zdemolovaného auta, pozerali na nás ako na zjavenie. Hapkali neveriac vlastným očiam obzerajúc si naše ruky, nohy, hlavu hovoriac: „Nikdy v živote sme také niečo nevideli. Nikdy, čo už toľko rokov pracujeme, sme z tak zdemolovaného auta nevytiahli živých ľudí, nieto ešte v takom vynikajúcom stave ako práve vás – pár škrabancov. Vás muselo ochraňovať celé nebo a tisíce anjelov, veď to auto je totálne rozdrvené ako konzerva. Nechápeme... Ako je to možné?“ No povedzte mi, páter Robert“-dodal Koľa, „ako je to možné? Prečo? No prečo sa o mňa Boh tak stará?“ Tak to som bol v miernom šoku aj ja... Toľko starostlivosti? To sa tak často nevidí... A tak milý Koľa pokračoval ďalej.

„No a pred pár dňami, no vysvetlite mi to páter, ako je to možné – idem po ulici a hľadám autoopravovňu, kde by mohli s naším autom ešte niečo urobiť... Samozrejme, nič by sa nepodarilo s takým zdemolovaným autom urobiť – proste beznádejné. No človek je už raz taký

– nádej zomiera posledná. A tak idem ulicou a pýtam sa: „Kde je tu najbližšia autoopravovňa?“ A tak mi vysvetlili: „No pôjdete ešte 100 m a potom odbočíte doprava a tam po pár metroch nájdete na ľavej strane autoopravovňu.“ A tak som šiel 100 m, páter Robert, no ale chápete? V plnom vedomí vedia, že mi treba odbočiť doprava, ja odbočujem doľava – nechápajúc a nevedomujúc si to, no chápete? Ja nechápem, veď som nemal vypité, nič – triezvy! No a po pár metroch, keď by už mala byť tá autoopravovňa, nikde nič – no samozrejme, keď som zle odbočil. Čudujúc sa stretol som jedného človečika a pýtam sa ho na autoopravovňu a on mi na to: „Hm, tu žiadnu autoopravovňu nenájdete. A čo sa vlastne stalo?“ A tak som mu rozpovedal celú históriu s našou haváriou a s tým, ako teraz hľadám niekoho, kto by mi opravil to auto. Keď som dokončil, ten človek rozžiarený z výskol od radosti a víťazoslávne povedal: „Vás mi poslalo samotné nebo. Akurát idem zo zasadania našej firmy, ktorá sa zaoberá kúpou a predajom áut a aby získali nejakú prémie, musia niekomu proste darovať auto a musí to byť niekto z ulice, nikto z príbuzných. Veľmi to horí a ja mám iba niekoľko minút, inak bude veľmi zle, no v tejto časti mesta sa veľa ľudí neponeviera. Tak behám ako splašený v beznádeji a zrazu vy. Rýchlo rýchlo. Ani som sa nestihol spamätať a už som stál oproti ich vedúcim firmy a podpisoval dokumenty na auto, ktoré mi len tak darovali. Chápete otec Robert? Oni mi ho úplne seriózne darovali. A tak som sa o pár minút ocitol na ceste s novým, hoci ojazdeným ale vynikajúcim autom, o ktorom som mohol len snívať. No chápete? Ja nie. Ako tomu mám rozumieť, otec Robert, no vysvetlite mi to prosím... Tak veľkodušne? Tak rýchlo a trefne – presne to, čo potrebujem? A to nie je všetko. Takých vecí sa mi stáva v živote veľa a stále sa aj diali od môjho detstva a ja som vždy za tým videl Boha, len som nechápal, prečo sa skláňa ku mne – takému hriešnemu a nevďačnému, toľko hlúpostí a hriechov som narobil vo svojom živote, toľko krát som ho sklamal. A stále sa stará... A ja? No prečo, páter?“

„Nuž, Koľa, tak v tomto som prekvapený aj ja...“ – dodal som, „ani o mňa sa toľko nestaral ako o teba. A čo si hovoril o tých ďalších príbehoch z tvojho života?“ – dychtivo som sa spýtal túžiac spoznať, ako sa ešte Boh stará o svojich maličkých... „Nooo, bolo ich veľa, to by sme tu dlho sedeli. Ale poviem vám príbeh z nedávnej minulosti. Samozrejme, ako to už býva v živote na ulici – v jeden krásny deň som stratil svoje dokumenty – a medzi nimi pas. Ako sa to často stáva, práve vo chvíli, keď som pas o niekoľko dní veľmi súrne potreboval. Bez neho to jednoducho nešlo a mohol som stratiť veľmi veľa, keby som ho nepriniesol so sebou. A tak som sa ho rozhodol hľadať, presne na tom mieste, kde som predpokladal, že som ho mohol stratiť – na autobusovej stanici. Hľadal som niekoľko dní, no bezvýsledne. V posledný deň pred tým, ako som ho už potreboval predložiť na úrade, som šiel opäť na to miesto. Hľadal som v zúfalstve, no nič som nenašiel, ešte aj padla na to miesto veľká hustá hmla, takže som na zem poriadne nevidel. V zúfalstve, som sa už iba tak ponevierať hore dolu a tak som odišiel dosť ďaleko od toho miesta, kde som predpokladal, že som svoj pas stratil. Keď som už musel odchádzať, posledný krát som zdvihol svoju hlavu k nebu a zaplakal: „Matička Božia, veď ty vždy pomáhaš, no, veď pomôž aj takému chudákovi ako som ja, prosím, Matička.“ Ako som stál už s hlavou vo svojich rukách a ešte pár minút po modlitbe doznievali slová modlitby v mojom srdci, z hmly sa zrazu vynoril akýsi muž, ktorého som nikdy predtým, ani nikdy potom nevidel. Držal niečo v ruke, podšiel ku mne a spýtal sa: Ty si Nikolaj?“ A ja som sa zmohol iba na: „Hm...“, akože „Ano“. A on: „Vy hľadáte svoj pas, však?“ A ja znova iba: „Hm“. A on: „Tak tu je váš pas, nech sa páči?“ A ja znova: „Hm“ – samozrejme som ho vzal do rúk, aby som sa

presvedčil, či je to naozaj môj pas. Bol to skutočne môj pas. Tak to som bol v šoku. No keď som dvihol zrak od svojho znovunájdeného pasu, toho muža, som už nevidel. Stál som dlho v šoku, v premýšľaní... No ako? No prečo? Ja? Mne? Bože!

Tak to som bol už v nemom úžase aj v prekvapení a vtedy mi to došlo: „Koľa, vieš, ja som presvedčený, že Boh sa tak ako o teba, stará o každého človeka – veľkolepo a štedro. Len ty si to všímaš už od narodenia – každú maličkosť, každú drobnosť neprejdeš bez obdivu nad starostlivosťou svojho Stvoriteľa, aj keď možno nechápeš, prečo sa Boh práve o teba tak stará. A vďaka tvojej vďačnosti, ktorá videla aj malé prejavy Božej dobroty a lásky, sa tvoje srdce rozšírilo a zrak tvojho srdca zlepšil a zostril natoľko, že si teraz schopný vidieť okolo seba postupne väčšie a väčšie prejavy Jeho starostlivosti, ako sa o teba majstrovsky stará, ako vie pre teba a tvoje šťastie urobiť aj tie najväčšie zázraky. Pre iných sú to bežné veci, ktoré si ani nevšímajú, berú ich ako samozrejmosť, no ty veľmi dobre vieš, že to samozrejmosť nie je. Ved' už slovo „zázrak“ hovorí, že je to niečo, čo je „za“ zrakom - čo oči nevidia, no srdce to "vidí" veľmi dobre a to môže byť čokoľvek: západ a východ slnka, zasněžená, jarná, letná a jesenná príroda

– jej každý prejav a krása, úsmev človeka, jeho slovo, odpustenie, prijatie, pochopenie, skutok a prejav lásky... Aj tie najmenšie drobnosti môžu vliať do srdca každého človeka šťastie ale len vtedy, ako si to všimne a od radosti povie: "Vďaka, Bože, je to od teba také milé a vzácne!" Pretože skutočne bohatý nie je ten, ktorý má veľa, ale ten, ktorý je vďačný aj za to málo, čo má – v tom je jeho šťastie. Z vďačnosti sa zrodila v tvojom srdci, Koľa, silná viera v Jeho lásku, v Jeho neustálu starostlivosť a vďaka tejto viere si Bohu otvoril svoje srdce a dušu dokorán... a Boh dokázal a ešte dokáže pre teba vykonať čokoľvek, pretože tvoja viera mu to dovoľuje." - dokončil som a pozrel Koľovi do rozžiarených očí plných radosti.

A tak som sa tuho zamyslel: mnohí z nás toto všetko, čo videl Koľa, nevidíme. Na každodenné zázraky povieme: „Och, aké šťastiečko!“ alebo: „Uf, to bola ale náhoda!“ alebo: „Nuž stáva sa, aj na somára raz šťastie sadne...“ alebo: „No, proste som dieťa šťasteny a hotovo!“ Takým spôsobom však starostlivosť nášho Boha považujeme za akúsi náhodu či samozrejmosť: „Nuž stalo sa!“ Naše srdce sa slepotou postupne zatvorí a cez nevďačnosť vstúpi do nášho srdca neschopnosť uveriť, že Boh sa stará. Postupne uveríme, že sa jednoducho o nás nestará – ved' by sme to videli, ved' by urobil, o čo sme ho prosili. A Boh často robí to, čo je skutočne dôležité pre naše šťastie, len my to nevidíme, pretože to považujeme za samozrejmosť, a až keď to stratíme, zistíme, že to bolo pre nás a naše skutočné šťastie veľmi podstatné... A to čo my prosíme, to proste často nemôže urobiť, lebo nám to ubližuje, hoci to my vidieť nechceme. Zatupením zraku svojho srdca sa naše srdce postupne stane necitlivým na mnohoraké prejavy Jeho lásky. Bez vďačnosti však môžeme nakoniec úplne oslepnúť a náš zrak srdca sa nenávratne stratí v tme. Pripravíme sa tak hlúpo o toľko radosti, dobrodružstva a šťastia z väčších a väčších zázrakov – z prejavov lásky svojho Otca... Škoda, no výber bol v našich rukách...

Moskva 9 - Bezdomovci – Šťastie „ostrozrakého“

Napísal Balek Robert

Nedeľa, 19 August 2012 19:26

Je mi ľúto takých chudákov, ktorí, mysliac si, že sa stávajú silnejší, mocnejší a bohatší, strácajú kvôli zlatej horúčke všetko svoje naozajstné šťastie a možnosť vidieť dennodenné zázraky. Pripravujú pre seba pustotu a prázdnotu duše v prchavom šťastí bohatstva, moci či slávy, ktoré sa nakoniec premení v neustále hustnúcu tmu...

Som rád, že som takého „ostrozrakého“ človeka stretol. Verím, že sa raz pošťastí aj vám – alebo nimi ste vy sami?

P. Robert Balek SVD